

SABADELL FEDERAL

Setmanari porta-veu del Partit Federal

Redacció i Administració: Jardí, 7 i 9

Els originals no's tornen.

Dels articles ne son responsables els seus respectius autors.

SUBSCRIPCIÓ MENSUAL . . . 50 CÉNTS.

NOMBRE SOLT . . . 10 »

El "Gigantisme" alemany

El professor Boule, il·lustre geòleg francès ha establert una curiosíssima comparansa entre el cas d'Alemanya contemporània i el cas de certes espècies zoològiques que'ns ofereix la paleontologia. Nosaltres som dels qui creuen perillós comparar els fenòmens de la societat. Aquestes comparances no tenen, al nostre parer, cap força provatòria. Les lleis naturals son essencialment distintes de les lleis socials. Però, molt sovint, un fenomen natural ens serveix d'excel·lent exemple per a il·lustrar un fenomen social.

Així succeeix amb la comparansa del professor Boule. L'evolució de les espècies a través de les èpoques geològiques mostra un fet suggestiu. Certs animals augmenten la seva grandària i la seva força, creixen desmesuradament, esdevenen colossals. Això és el «gigantisme». Mes el «gigantisme» no marca la plenitud de la vigoria en la raça o en l'espècie. Es, al contrari, una malaltia fatal, que produeix aviat la seva extinció. L'animal afectat per aqueixa malaltia, tantost ha arribat a «gegant» cau en una ràpida decadència i no triga a desaparèixer del tot. Heu-vos-aquí les mateixes paraules del professor Boule:

«Es en el moment en que la major part de les criatures d'altres temps son esdevingudes els gegants del llur grup, en que semblen haver assolit el summum de llur potencia física, quan sucumbeix bruscament. Com? Per què? Perque una ruptura d'equilibri en llurs facultats els ha fet perdre aqueixa plasticitat primitiva que els havia permès fins allavors adaptar llur evolució a totes les circumstancies noves».

I el sabi professor, passant de l'història del globe a l'història dels pobles, diu:

«Veus-ho-aquí: l'Alemanya està malalta de «gigantisme», i d'aqueix mal morirà».

L'analogia és evident. Però encare va més enllà l'argument analògic quan Mr. Boule parla del cas concret del Machairodus! —explica el professor— Quan aqueix animal va arribar a ésser, si no el més potent, al menys el més sanguinari dels felins, quan les seves dents canines poc a poc van tornar-se grosses, i es transformaren en dures fulles de punyal dentades, com a sèrres-baionetes, i van arribar al màxim de la perfecció que poden atenyen aquets orgues ofensius, aquets enginys ràpidament sota el pés d'aquesta especialització a ultrança...»

L'imperi alemany, el Machairodus militar d'Europa, ha especialitzat així mateix els seus orgues ofensius. Ha adquirit, innegablement una potencia enorme. Però lo «enorme» sol ésser un senyal de malaltia. En la política, la filosofia, la moral, el patriotisme i la mentalitat germàniques dels nostres dies hi ha molt de morbós. La força de l'Alemanya d'avui no dona l'impresió de sanitat. La seva agressivitat, el seu furiós èscometre, el seu frenètic moure's, fan aparèixer la Germania com una bestia rabiosa. Les seves armes i els seus propòsits prenen proporcions gegantines. Es una creixensa realitzada a despeses de la salut i de la vida mateixa. El «gigantisme» ha fet presa en el cos social de la nova Germania. Aquesta ha esdevingut un gegant. I aviat el gegant caurà.

A. ROVIRA I VIRGILI.

¡Vaya un Dato... para la historia!

Blasco Ibañez, el antiguo federal, el eximio novelista valenciano, el más fogoso de los propagandistas republicanos españoles, el primer organizador de fuerzas liberales y revolucionarias, ha pasado treinta horas en Barcelona.

El gobierno neutral que padecemos, ese mismo que ampara la conferencia germanófila que Vazquez de Mella dió en la Zarzuela de Madrid y a la que acudieron multitud de damas carlistonas, ha tenido a bien prohibir toda manifestación de simpatía, todo acto de los que en obsequio a quien, con sus obras, tan alto pone el nombre de esta pobre España, se había organizado.

Y Barcelona, tierra clásica de la hidalguía, según Cervantes, se ha visto imposibilitada de ofrecer al más fecundo de los escritores, al más solvente de los hombres públicos, el cariñoso homenaje que le tenía preparado en humilde pago a los siete lustros consecutivos que el Zola español viene dedicando al fomento de la cultura de sus compatriotas, a la educación de las masas, al progreso de la humanidad, al restablecimiento del derecho, vilmente hollado por los malos gobernantes.

Risa producen las declaraciones del Ministro, neutro y charlatán, diciendo que Blasco sale de la ciudad condal altamente disgustado con sus correligionarios, que en tan corto número acudieron a despedirle. Hubiera el gobierno autorizado, como era su deber, los actos que tenía el partido perfectísimo derecho a celebrar y hubiese visto si había diferencia entre éstos, espontáneos, naturales, hijos del amor hacia el amigo y

aquellos, forzados, fríos, oficiales, verificados durante la estancia de Dato.

Hoy no pueden hablar en España más que Maura, en defensa del catolicismo, Vazquez de Mella, de Alemania, Melquíades Álvarez, de la monarquía, Romanones, pidiendo el poder, Dato, matando las energías del pueblo español.

La autorizada y cálida palabra de Blasco Ibañez no puede pronunciarse ante un pueblo sediento de redención, ansioso de reivindicaciones. Ni el Dr. Pangloss, sempiterno optimista, diría ahora que estamos en el mejor de los mundos. Vamos creyendo que somos dignos de sufrir este régimen de la mordaza en que estamos sometidos.

Erraste la vocación, querido Blasco. Yo, que desde tan antiguo y tan profundamente te conozco, te lo aseguro. Hubieras ido por esos mundos refiriendo mentiras y metiendo lios y hoy estarías canonizado como aquel paisanito nuestro Vicente Ferrer. Te hubieras dedicado a escribir libritos místicos como aquella que en su vida jamás entró en la cocina y se llamó Teresa de Jesús y verías tu casa de la Malvarrosa convertida en santuario al que acudirían en peregrinación todos los resignados, los invertidos, los neutros, de cuyas especies se cuentan a millones, gracias a Dios.

Pero has escrito «La Barraca» para pintar, de mano maestra, hasta que extremo llega el odio africano en los pueblos rurales; has escrito «Cañas y barro» para hacer ver que las preocupaciones conducen al crimen; has escrito «Entre naranjos» donde señalas los males del caciquismo; «La Bodega» enseñándole al obrero sus derechos, el «Intruso» desnudando al jesuitismo; «La Catedral» apuntando las excelencias de la sociedad futura...

Has escrito tanto y tan bueno que es imposible que Dato permita tu comunicación con los irredentos. Vete a Francia, Blasco, vete a Francia; que día vendrá que te llamaremos por telegrama urgente.

Vete a Francia y rieta a toda hora de este país de eunucos por el que tanto has hecho y tan indignamente te corresponde.

Y si algún día se te ocurre regresar a España, ven a Santa Perpetua de Moguda donde *harás carrera*, sin duda alguna, caso de que confieses que el Ayuntamiento administra bien, de que los concejales son verdaderos republicanos, que el Presidente del «Casino Perpetuense» es inteligente y liberal, que el Alcalde es amante del pueblo y el Secretario, honrado.

Caso de que no pases por estos *tarugos*, te llamarán reaccionario, beato, esquírol y otras cosas por el estilo. Porque para esto y mucho más tienen *barra* estos turullistas.

F. MOLINER SALCEDO.

IDEOLOGIES

ANTROPOLOGIA

La antropologia criminal té tendència a demostrar dos fets: que les lleis orgàniques de l'individu son superiors a la paura que pot inspirar la pena; que l'ambient social influeix sobre l'individu en bé o en mal moralment, segons sigui l'home i segons sigui l'ambient. Aquests son fets demostrats, positius, sobre els quals no hi pot cabre, no hi cap cap dubte. Un mata o roba quan té motius socials o orgànics per a matar o robar. Motius socials o orgànics son: la preparació social del crim, és dir, la part que la societat, amb sos defectes i amb les seves injustícies, té en l'acte que s'ha convingut en nomenar delictes. Aquesta part se divideix en acció desmoralitzadora i acció destructora. La acció desmoralitzadora és l'exemple. Roba i mata l'Estat, i ádhuc de robar i matar viu; roben i malen els poderosos, i ádhuc robant i matant fan créixer llurs riqueses. Tot el món atenta, directa o indirectament, contra la vida de sos semblants. El criminal violent, antilegal, no és més que una conseqüència del criminal passiu, legal i ádhuc se confonen en certs cassos.

Acció destructora és aquella que's dirigeix a la explotació material de l'individu. Per aquesta explotació creixen les persones mancades de salut, que és la base de tota moral positiva. Hi ha extenses comarques agrícoles poblades de esquelets frescos; hi ha extenses conques mineres habitades per espantacells, que es mouen impulsats per una voluntat esclavitzada física i moralment. La gent de les grans urbs i ádhuc dels petits centres d'explotació, viuen a pilots, sense regles d'higiene ni nocions de cap mena. I aquesta acció exclusivament social, destrueix l'especie i la impossibilita per a tota salut de l'esperit i del cos, primera pedra i primera materia de les grans obres humanes. Així la gent mata i delinqueix per la cosa més senzilla del món, concurrent a lo que s'anomena crim, la acció desmoralitzadora de l'exemple i la destructora de la explotació, causes ambdues exclusivament socials des de son començament fins a son fi, perquè quan l'home delinqueix per atavisme o per herència, aquesta herència o aquest atavisme és ja social, no natural; car la naturalesa no produeix mai la degeneració ni la neurosis.

L'antropologia criminal, doncs, va directament a la abolició de les lleis penals per estimar-les inútils, i a la desaparició del delictes per la regeneració física i moral de l'individu i per la modificació de la societat, motiu, causa principal de la delinqüència per lo que obliga al crim social i per lo que obliga al crim orgànic.

Un home bondadoso difícilment concebeix el delictes, i sino concebeix el delictes no concebeix la pena, i sino concebeix la pena no concebeix la llei. Podrà dir-se cases de correcció o cases de salut, colònies escolars o escoles integrals, el medi destructor de la llei que usen els antropòlegs i els humanistes; empró aquest medi destructor existeix, i a l'existir obra la porta a la concepció social que propaguem els aimants de la llibertat.

LUDOVIC PETRUS.

ECOS

Dissabte

Més que tots els altres dies de la setmana, i fins més que el diumenge, té el dissabte un encís que'l fa diferent de tots els demés dies. Perquè el dissabte ha sigut sempre el dia predestinat per a les coses noves. Debuten companyies, s'estrenen drames o comedies per banals que siguin i les pel·lícules emocionants. Arriven a les nostres mans aquestes eternes revistes setmanals, com unes cròniques hebdomedaries; en els aparadors de les nostres botigues son renovats els seus objectes i netejats els fràgils vidres guardians; i

quan s'escau al mig-dia les campanes toquen com dient la delícia de la festa que ha de venir, i les fàbriques son parades, i dintre aquella honrada i fosca brusa de l'obrer, hi canten un duu argentí les monedes de plata... I la nit del dissabte és la nit més llibertina de la setmana, perquè és consagrada casi bé tota ella al vici, perquè es pot anar a dormir mentres els galls criden el sol, i perquè agrada molt, un cop setmanal, formar part de qualsevol farándula cridanera...

Totes les grans coses casi bé es fan sempre en un dissabte i fins aquell taumaturg fill de Nazareth va ressucitar en aquest dia que la Bíblia ens el senyala com un dissabte de glòria. I durant aquests vint sigles que han passat d'ençà d'aquell jorn memorable, haurà sigut molt inaudít que per algú, encare que no sigui taumaturg ni fill de Nazareth, no hagin sigut tots els dissabtes, uns dissabtes de glòria.

Diumenge

En l'apacible passejar de la horabaixa per sota la verdor immaculada de la nostra Rambla, ha passat corrent, ràpid, posant una lamentable interrogació d'angoixa en tots els rostres, el bomber que anunciava, sense atenuants de cap mena, el foc que ha sigut el comentari més obligat en l'estona del sopar en totes les nostres llars.

Em vist el foc. Sota el cel una mica obscur, una taca roja i escarlata s'alsava impotent. Cridaven com una queixa brava els xiulets dels que l'apagaven, mentres la policia feia enrera a la gentada enorme que anava a contemplar l'espectacle fantàstic i olímpic, sense tramoia de cap mena, de com se cremava un magatzem.

Dilluns

Sota el cel estrellat d'aquesta nit quieta i silenciosa, hem vist el treball nocturn des d'una finestra oberta. Al llarg de la quadra els talers marxaven rítmics i acompassats, i els teixidors, següen, una mica ensenyats la feina, dintre l'aire pesat del local. En un recó s'eleva una veu entonant una cançó de moda, mentres que un altre calava foc a una cigarreta per a millor passar la estona. Algún enamorat de la virtut del treball hauria dit que alló era un himne al mateix i hauria enallit aquesta hermosa virtut i aquest amor admirable dels nostres obrers. Però per a mi, que sé lo que és ingrati treballar en aquesta hora de descans, no me revelà res més que aquella gent treballava allí, afanyosa, per a poguer endolcir una mica les vicissituds d'aquesta vida que corre, engunyosa i dolorida, com l'etern va-i-vé de la llençadora dels seus telers.

Dimarts

Aquelles frasses franceses "a tout seigneur, tout honneur", l'aplicaren els que decreten la marxa de la nostra vida social, al sant, d'avui, senyalant que fos festa. Sant Pere té tota una llarga historia en la vida del Senyor. Era com una mena de procónsul dels apòstols, com una mena de secretari per a quin pesaven les més penoses feines, i per aixó també se feu digne d'obtenir les claus del cel i la basilica en la Roma dels Césars. I els nostres patrons i els nostres obrers no donaren beligerancia a l'infantil Sant Joan que junt amb la seva ovella, tirà un dia les aigües baptismals del Jordà sobre el cap del qui, segons contem, morí per a redimir els homes. I si aquests ecos no fossin notes breus i fugitives, demostrariem de com, sense prescindir de les nostres ideologies, preferirem la festa de Sant Joan que no la de Sant Pere, malgrat la seva preponderancia apostòlica i les seves barbes d'anunci d'elixir per a fer créixer el pèl.

Dimecres

Darrer de Juny... Aquest és també el meu darrer eco diari. No son les nostres planes prou amples

per a les diverses i complicades qüestions que agiten la nostra vida, i aquestes ratlles, banals i vulgars, eren un destorb per a les mateixes. Aquestes paraules que cada dia anava escrivint darrera el full del meu calendari, eren com una petita sportula que oferia als meus llegidors—si és que'n tinc—i per quina pregava a les muses amb la mateixa unció que posa un indigent en les seves oracions per a que no li falti el pa per alimentar el seu cos, com jo pregava per a que no'm faltés la materia per alimentar el meu eco incolor...

JOHANNAN.

Fenòmens

He vist dónes amb barba, he vist pigmeus,
i gegants idiotes;
he vist vedelles amb dos caps, i he vist
un izart amb sis potes,
He vist, en fi, fenòmens sorprenents;
mes ara, amic teófil
n'he vist un... que fins dubto haver-lo vist:
un llatí germanofil.

APELES MESTRES.

Notes i comentaris

El miting de Santa Perpetua

Encare que la pluja no vagi deixá adquirir tota la importancia que requereix aquest miting, no per aixó caigué en el buid tot lo que en allá va dir-se. Per causa, com diem, de la inseguretat del temps, no més pogueren parlar dos oradors i el nostre amic i mestre laic d'aquell poble, en F. Moliner Salcedo, qui parlá una bella estona, escoltant-lo numerós públic congregat a l'era de En Sala. El discurs del nostre amic fou una forta diatriba contra els mals republicans d'aquell poble i del repugnant caciquisme que s'ampara allí com el darrer baluart del seu feble poder.

A continuació publiquem unes quartilles de la escriptora María Marín, escrites per a que es llegissin en aquest acte:

«En el miting del domingo, pro Moliner.
En defensa de la justicia.

Yo he leído el anuncio de ese miting, y ojalá que estas pobres cuartillas lleguen a tiempo de ser leídas, ya que como quisiera, no me es posible asistir al acto.

Don Francisco Moliner Salcedo, ha sido mi compañero de luchas durante algunos años. Con él escribía «El Federal», de Valencia: su propaganda en la prensa como en el miting siempre fué igual. Pudo como otros muchos que valen menos que él, haber medrado y ocupado altos puestos en la política, pero, tan loco como yo, en este mundo de cuerdos, prefirió la oscuridad, el laborar en el silencio de las largas noches de ayunos y vigiliias, en beneficio de un ideal; el de emancipar a esta sociedad esclava de sus rudas cadenas. Y pasó lo que era lógico: que fué a la cárcel varios años, que se vió solo, abandonado, hasta de aquellos mismos que debían prodigarle cariño y consuelo.

Y la persecución sigue su paso: y Moliner sufre y calla. Pero yo como mujer le digo: Poco valen mis frases; pero yo le aliento: tal vez la humanidad le haga justicia, apelo a los hombres que aun quedan puros de ideales, a los limpios de corazón, a los que no hacen de su dignidad mercancia, ni aspiran a los juegos políticos.

¡Ciudadanos de Santa Perpetua y de Sabadell, salvad a Moliner de esa persecución inicua: sed hombres!

Os lo pide una mujer, una luchadora que no aspira a más que a liberar a los esclavos de sus rudas y voluntarias prisiones.

MARÍA MARÍN.»

Barcelona, 26 - 6 - 1915.

També cal esmentar aquí la *pó* que tenien les autoritats d'aquest famós poble, doncs al sol anunci del miting, se devien creure que anava a estallar una rebelió i feren voltar la era que se celebrà el miting de tot de parelles de guarda civil.

Que son previsores!

"El Mundo", de Madrid, desvarieja

«El Mundo» dona la notícia d'haver-se reunit a París la Conferència de les nacionalitats, dient que entre les representades figura Catalunya. Molt bé que a la capital de la França es reuneixin els capdevaners dels moviments federals d'Europa, per tractar de la sort de les petites nacionalitats, com la dissortada Bèlgica, l'esforç suprem de Servia, l'integritat de Montenegro i de tots els petits Estats que abans d'esclatar la guerra eren lliures.

Les noves ideologies que sortiran d'aquesta guerra, després de tantes lluites per conquerir les llibertats dels pobles oprimits, fa que es parli de la Federació dels pobles Europeus, base d'un engrandiment espiritual, quan les *grans* nacions dels imperis centrals recelant les unes de les altres, han portat la devastació i la ruina, quin pròleg és aquesta guerra que avui sofrem les conseqüències que son filles dels desacerts del passat, i del predomini de la força de les armes. La apatía del nostre poble fa que Catalunya no estigui representada com se mereix en aquest Congrés internacional de les petites nacionalitats, sens que aixó vulgui dir «separatisme», espanta ocells, que vol fer veurer «El Mundo», de Madrid.

No és França que per aixó fomenti la discòrdia dintre d'Espanya, com suposa la premsa germanòfila; com a federals partidaris com som dels petits Estats, (i Espanya es un conjunt d'Estats), no hem de veurer amb mals ulls que la França centralista dongui davant del món enter, en aquestes hores supremes de vida o mort, ensenyança an els altres Estats del respecte profund a la llibertat dels pobles.

Acte civil

Dilluns passat contraguieren matrimoni civilment el ferm republicà radical En Josep Vilanova i la senyoreta Rita Rico.

Tot senyalant aquest acte que demostra la conseqüència dels ideals que sustenta l'amic Vilanova, desitjem a la jove parella tota mena de felicitats en la seva nova vida.

El monument a Pi i Margall

Un d'aquests dies deu arribar de Madrid la maqueta del monument que té d'alçar-se a Barcelona a l'estadista Francisco Pi i Margall.

Les obres del monument començarán aquest mateix istiu.

Conferencia

Diumenge a les 9 de la nit el conseqüent propagandista radical en Domingo Babra, donará una conferencia pública sobre el tema «Actualitat política» en el saló d'actes de la Fraternitat Republicana Radical.

Varies

Demà diumenge, al matí, es celebrarà un miting en el Teatre Espanyol per a protestar de la conducta del Govern coartant el dret de reunió. Entre altres oradors parlarán els senyors Samblancat, Layret, Tona i Xiberta y Marcellí Domingo, que presidirà.

—Es trova greument malalt l'ilustre publicista mallorquí en Gabriel Alomar. Desitbem a tan distingit escriptor un prompte i total restabliment.

Jocs Florals de Sabadell

Suplement al Cartell-Convocatoria

XIV. Objecte d'art ofert pel Foment Mercantil, Industrial i Agrícola al millor treball que tracti el tema: «Plan de vies de comunicació convenients per al desenrotll de la ciutat i medis conduients per a realitzar-lo.»

Joaquim Ruyra, president; Manel Folch i Torres, Alexandre Plana i Manel Ribot i Serra, vocals; Pere Martí i Peydro, secretari.

De la próxima Festa Major

EL TEATRE DE NATURA.—Una de les festes que obtindrà sens dubte un falaguer éxit, d'entre les moltes que se celebrarán en aquells dies, serà el Teatre de Natura que s'aixecarà en el Pla de l'Amor del nostre magnífic bosc de can Feu. Se representarà el drama «Terra Baixa» del genial Guimerà, executada per eminents artistes de la nostra escena. Aquesta festa, que revestirà excepcional importància, tindrà efecte el dia primer d'Agost per la tarde.

Pròximament ja donarem mes noves als nostres llegidors de tant important acte.

CONCURS D'APRENENTS.—Organitzat per l'Ajuntament tindrà lloc també un concurs d'aprenents dels diferents arts i oficis d'aquesta ciutat, a fi de que's compenetrin bé de la utilitat de la professió que han escullit i resumin més la vocació que per ella senten. An aquest concurs, primer d'aquesta mena que tindrà efecte en aquesta població, hi podran pendrer part els aprenents dels oficis següents: basters, constructors de carros, ebanistes, electricistes, esparters, ferrers, fundidors, fotògrafs, fusters d'obres, idem de màquines, gorristes, llauers, modelistes, manyans en ses diverses especialitats, pintors, sabaters, sastres i teòrics de teixits.

Els treballs i premis objecte d'aquest concurs se detallan en els cartells que s'han publicat i es reparteixen profusament.

Els premis son de 25 i 50 pessetes per a tots els oficis i per als aprenents sastres de 12'50 i 25 pessetes.

Els treballs que haurán d'executar i les hores o condicions del mateix—que no publiquem per falta d'espai—son a la nostra redacció a disposició de qui li convingui.

ALTRES FESTETJOS.—La Comissió de Festes te adoptat l'acord que aquest any els festetjos per a la propera Festa Major comensin el diumenge dia primer d'Agost pròxim, i es prolonguin fins el dilluns, dia nou, que per la nit tindrà lloc en l'Envelat Oficial, el ball de Beneficència.

De 9 a 11 de les nits del dilluns, dimars, dimecres i dijous següents, a més de les il·luminacions, se celebrarán en diferents llocs d'aquesta ciutat, variades diverticions, entrant de plé la celebració dels festetjos extraordinaris, a la una de la tarde del divendres dia 6 d'Agost, vigília de la Festa Major, continuant-se durant els dies i nits del dissabte, diumenge, i nit del dilluns dia 9 del propi mes. S'ha contractat la renomada cobla-orquestra «Els Mongrins», de Torruella de Montgrí, per a les sardanes que tindran lloc en la Plaça Major durant els dies 6, 7 i 8 d'Agost pròxim, i per altres

festetjos. Se celebrarà també la «Festa de la Flor», a benefici de la Beneficència pública i dels Assils benéfics d'aquesta ciutat. També s'està organitzant a nostra ciutat per a celebrar-la el dia 8 d'Agost, una cursa nacional de motocicletes i «sidecars».

Noves

Dilluns passat deixà d'existir a Mongat, la respectable senyora Na Rosa Vidal i Gambús, mare del nostre bon amic i company en Joan Valls, al qual enviem, junt amb la seva distingida família, l'expressió del nostre mes sentit condol per tant sensible com irreparable pèrdua, tot desitjant que aquestes nostres paraules siguin un lenitiu per el dolor que'ls aclapara en aquest tránzit dolorós.

—El doctor en Agustí Rius, distingit metge de Barcelona i compatriota nostre oferi al batlle d'aquesta ciutat dijous de l'altre setmana, un exemplar luxosament editat i enquadernat, de la seva «Topografia Médica de Sabadell», llibre que li fou premiat amb Medalla d'Or per la Reial Academia de Medicina de Barcelona.

Els regidors senyors Xercavins, Mir, Llonch i acompanyaren al Dr. Rius en tan solemni acte.

El senyor Griera i demés presents remerciaren al Dr. Rius l'ofrena que del seu llibre feia a la ciutat, a l'ensens que'l felicitaren per l'interés que tenia el llibre per a la nostra població, puig constitueix un veritable monument que recorda les Memòries del Dr. Bosc i Cardellach, escrites fa mes d'un segle, i pel desprendiment que representa la publicació d'aital obra.

Aquesta interessant Monografia de Sabadell, forma un voluminós llibre 746 pàgines en quart major, en el que s'hi troba tot quan de bó i dolent compta nostra ciutat, i per a fer més agradable i útil la seva lectura l'il·lustra amb 80 fotogravats, un plànol, dues vistes generals de la població i tres diagrames a varies tintes.

Per nostra part donem al senyor Rius nostra enhorabona, desitjant que Sabadell li estigui agraït i que correspongui degudament al seu esforç veritablement gran.

—Diumenge passat a les sis de la tarde es declarà un violent incendi en en el magatzem d'escurralls de llana que en Josep Mérida posseeix en el carrer de Riego a davant de l'Acondicionament Públic Municipal.

El foc prengué gran increment destruint per complet un dels cossos de l'edifici que quedà sols amb les parets i cremant-se totes les existències magatzemades.

—Varis concurrents als cines Imperial i Campos, se'n han vingut a queixar respecte a que no despatxessin entrades de públic en la diada de Sant Pere. Fomenten la seva queixa dient que com que's paguen uns preus creixudíssims les entrades de cine a nostra ciutat, s'ha de tenir una mica mes de consideració a la classe humil que també vol recrear-se als dies de festa.

Esperem que serà atesa aquesta justa queixa pels empresaris d'aquests espectacles, tota vegada que'l públic no's fa pas ingrát, sino que omple extraordinariament els seus respectius coliseus.

—Hem rebut un exemplar del primer llibre del jove poeta sabadellenc en Joaquim Folguera, titulat «Poemes de neguit».

Agraim la delicada atenció del seu autor. En un dels proxims números, ens ocuparem, com se mereix, d'aital obra.

—Han visitat nostra redacció els periódics «El obrero Fideero» de Barcelona i «El porvenir del obrero» de Mahón.

En tots dos deixem establert el canvi.

—En la ressenya que publicavem en el nombre passat de la conferencia que donà l'Inspector auxiliar del Treball d'aquesta provincia, D. Joan Ortiz, en el C. de D. del C. i de la I., anomenavem correligionari an aquest conferenciant, quan en realitat no ha pertenescut mai a les nostres files polítiques.

—Hem rebut uns follets de l'Institut Agricol Catalá, titulats «La alimentació de l'home».

—Dimarts passat va morir el conseqüent republicà radical en Salvador Inglada, que havia viscut molts anys al veí poble de Polinyà.

Amb la mort d'aquest home les idees radicals perden un brau defensor.

D. E. P.

Kiosc de Canaletes

Cervesa **E. Petry.**

S. EN C.

Exigeixis en els taps la marca del Representant

Gasseosa F. PANÉ

Se serveix a domicili

Rambla, 198

Latorre, 2

Fàbrica de gorres

de

Ignasi Cassadó

Especialitat en gorres a mida

Rambla, 56: Sabadell

PIRINEUS BAR

PLAÇA DE L'ÀNGEL

Elegant saló de begudes gelades

Serveis a domicili de gelats

Abonos diaris i setmanals :: Servei garantit per higiene i puresa :: El gelat és la beguda més sana per a la digestió

PREUS

Encàrrec per una sola vegada (gelat complet)	0'50 ptes.
Servei setmanal o dies festius	» » 0'40 »
» diari	» » 0'35 »
Mig gelat, tots el serveis	0'25 »

Els encàrrecs no podran ser menys de quatre begudes.

SERVEIS A TOTES HORES

Avisin amb dues hores d'anticipació al **Pirineus Bar** o a la Fàbrica de Gel i Cambres Frigorífiques.

TELÉFON 583

JOHN MANICH

Dipòsits, vigues i voltes de

"CIMENT ARMAT"

Turull, 49 i 51 Telèfon 531

J. Ventura i Comp.^a

(SUCCESSORS DE BOSCH GERMANS)

==== Fabricants de licors ====

Rom "Pampero" - - Elixir Imperial

Xampanyes "Bosch" i "L'hospital"

ESPECIALITAT EN L'ANÍS

ANGELES

Fotografia Moderna

SABATERIA TOUS

Es la casa que ven el calçat més elegant
i més ben confeccionat a preus reduïts

Fotografies, Ampliacions
Postals i Reproduccions

:: PREUS ::
ECONOMICS

Gurrea, 50
Sabadell

